

B I D R A G
T I L L
S V E R I G E S O F F I C I E L A S T A T I S T I K.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1887.

(ÅRGÅNG 14.)

UTARBETADT I STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 15.

STOCKHOLM, 1887.
KUNGL. BOKTRYCKERIET.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:

1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och

1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren ... / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.

S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig. 8.

S. 23-25: Tab. D. 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.

S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.

S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.

S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.

S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.

S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.

S. 41: Tab. E 7. Åkerjordens användning 1866-1955: relativ fördelning, %.

S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.

S. 45: Tab. E 13. Utsäde i ton 1802-1820.

S. 45: Tab. E 14. Utsäde i ton 1818-1860.

S. 46: Tab. E 15. Utsäde i ton 1865-1955.

S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.

S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.

S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.

S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.

S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.

S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.

S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.

S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.

S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.

S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.

S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.

S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).

S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.

S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.

S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.

S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.

S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

B I D R A G
T I L L
S V E R I G E S O F F I C I E L A S T A T I S T I K.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1887.

(ÅRGÅNG 14.)

UTARBETADT I STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 15.

STOCKHOLM, 1887.
KUNGL. BOKTRYCKERIET.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INNEHÅLL.

	Sid.
Underdånig berättelse.....	3-15.
I. Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1887.....	4.
Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1887 års skörd.....	6.
II. Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1887 års skörd....	7.
Tab. Litt A. Jemförelse mellan 1887 års och 1877-1886 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.....	9.
Tab. Litt B. Sädesslagens medelvigt i svenska skålpund pr kubikfot, åren 1877-1886 samt år 1887.....	10.
Tabellbilaga.....	12-14.
Tab. N:o 1. Sammandrag af Kronolänsmännens rapporter om skörden år 1887.....	12.
Tab. N:o 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1887.....	14.
Résumé.....	15.

TILL K O N U N G E N.

Statistiska Centralbyrån anhåller i underdånighet att härmedelst få afgifva den i Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1874 anbefalda redogörelse för årets skörd. Något skäl att frångå den anordning, som i föregående 13 årgångar af dessa berättelser blifvit följd, lærer ej finnas, utan torde fortfarande böra lemnas först ett sammandrag af de allmänna om-
dömen om årsväxten, hvilka af de särskilda länsstyrelserna

uttalats, samt Centralbyråns på denna grundval utarbetade sammanfattning för riket i dess helhet, hvarefter följa de beräkningar öfver skördemängd, spanmålens vikt m. m., hvilka kunnat af Centralbyrån utföras med ledning dels af hushållningssällskapens senaste uppgifter om utsädesbeloppen, dels ock af de från hvarje länsmansdistrikt afgifna rapporter om skördadt korn-
tal och dylikt.

I.

Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1887.

I vedertagen ordning länen emellan meddelas ur sagde myndigheters skrivelser följande utdrag¹⁾:

för *Stockholms län* (ink. till Stat. C.-B. d. 28 okt. 1887):

Ehuru höeringen, hvad myckenheten angår, icke på långt när kan anses medelmåttig, torde skörden i sin helhet likväl, med särskild hänsyn till såväl höets som sädens och potatisens goda beskaffenhet, böra angifvas hafva utfallit *öfver medelmåttan*;

för *Uppsala län* (ink. d. 5 nov.):

Skörden detta år, i sin helhet bedömd, har blifvit *mer än medelmåttig*;

för *Södermanlands län* (ink. d. 26 okt.):

att råg och ärter lemnat medelmåttig, men hvete, korn, hafre, blandsäd och vicker mera än medelmåttig afkastning;
att potatisskörden utfallit riklig;
att höfångsten å såväl odlad jord som naturlig ängsmark kan betecknas såsom under medelmåttan till kvantiteten;
att halmafkastningen deremot blifvit god;
äfvensom att med hänsyn till dessa förhållanden och den inbergade grödans utmärkta beskaffenhet innevarande års skörd i Södermanlands län anses uppgå till *öfver medelmåttan*;

för *Östergötlands län* (ink. d. 4 nov.):

att höstsåden af råg och hvete, utsädd i väl tillredd jord och under i öfrigt fördelaktiga växtförhållanden, i följd deraf, oaktadt den under början af detta års sommar rådande torka, så utvecklat sig att skörden deraf, jemväl med afseende å ett synnerligen vackert bergningsväder, både till korn och stråfoder kan anses *fullt god*;
att vårsåden af korn, blandsäd, hafre, vicker och ärter, der sådden skedde någorlunda tidigt, så att säden täckte marken före inträdet af den temligen ihärdiga torkan, äfvensom å mera sidländ mark, jemväl lemnat god skörd, men på andra ställen lidit af den ihållande torra väderleken, isynnerhet på halmen, så att stråfodret deraf, likasom af hö från både vallar och naturliga ängar varit kient;
potatisen och äfven öfriga rotfrukter hafva i allmänhet lemnat en, såväl till beskaffenhet som mängd, rik skörd;
totalomdömet om skörden torde därför kunna blifva, då höstsäd och rotfrukter lemnat *god*, vårsäd *fullt medelmåttig*, samt stråfodret, med undantag af hö, deraf skörden varit betydligt *under medelmåttan*, *medelmåttig skörd*, att den varit *öfver medelmåttan* samt att, synnerligen med afseende å höstsådens ymniga och goda stråskörd, foderbrist ej synes vara att befara;

för *Jönköpings län* (ink. d. 20 okt.):

Ehuru väderleksförhållandena under juni månad, som utmärktes af ihållande torka med bläst, voro synnerligen ogynsamma, ej mindre för utvecklingen af det efter den milda vintern vackert uppkomna och lofvande höstsådet, än äfven för fortkomsten af vårsåden, som, tidigt utsädd, under vårmånaderne kraftigt utvecklats och ingaf goda förhoppningar, hvarföre äfven utsigterne i afseende å skörden voro i början af juli månad ganska nedslående, har dock, sedan omsider väderleksförhållandena förändrades, med omvexlande nederbörd och värme, hvarigenom den tynande växtligheten å sädesfälten på ett märkligt sätt repade sig, skörden i följd häraf inom länet utfallit vida mera tillfredsställande än vid nämnda tidpunkt kunde emotses.

¹⁾ Dessa utdrag hafva jemte beräkningarnas hufvudsakliga resultat genom Post- och Inrikes Tidningar bragts till allmänhetens kännedom allteftersom uppgifterna till Centralbyrån inkommit.

I afseende å de särskilda sädesslagen förekommer:

att af hvetet, som endast i ringare omfattning odlas, skördats nära sjette kornet;

att af höstrågen skördats något öfver sjunde kornet och af hafren sjette kornet;

att vårrågen lemnat något öfver femte, men kornet icke fullt femte kornet; samt

att af blandsäd, ärter och vicker skördats mellan femte och sjette kornet.

Potatisskörden, som utfallit mycket gynsamt, har lemnat mellan åttonde och nionde kornet, öfverallt af god beskaffenhet, endast inom ett distrikt af Vestbo härad något skadad af frost.

Höskörden, som i anseende till torkan under juni månad lemnat svagare afkastning, kan betecknas såsom under medelmåttan, både å odlad jord och af naturlig äng. Vålbergad.

Halmafkastningen af höstsåden i allmänhet fullt medelmåttig och inom åtskilliga distrikt god, men svagare af vårsåden. Fodertillgången tillräcklig för kreaturens framfödande.

Sädestillgången lemnar öfverskott till afsalu.

I allmänhet bedömd torde skörden, som inbergats under gynsam väderlek, kunna, äfven med afseende å den goda beskaffenheten, uppskattas till *fullt medelmåttig*;

för *Kronobergs län* (ink. d. 27 okt.):

Innevarande års skörd i sin helhet kan anses *medelmåttig*;

för *Kalmar län* (ink. d. 31 okt.):

Årets skörd kan anses vara till myckenheten *fullt medelmåttig* och till beskaffenheten god;

för *Gotlands län* (ink. d. 22 okt.):

Skörden bör anses hafva varit *god*;

för *Blekinge län* (ink. d. 24 okt.):

Efter goda regn under sistlidet års höst nedlades höstsåden i tjenlig väderlek och välberedd jord. Den hann derföre ock blifva rotfast före inträdet af vintern, hvilken var ovanligt blid och fattig på nederbörd. Öfvergången från vintern till vår var gynsam, och efter goda regn under första delen af våren nedlades vårsådet uti lucker och tillräckligt fuktig jordmån. Efter vårsådden och under försommaren inträffade ringa nederbörd, tillräcklig dock för sädens utveckling, men otillräcklig för grässets framgång. Emellertid efter en och annan god rotblöta vid midsommaren och i juli samt i solig och varm väderlek blef säden gynsamt utvecklad, men denna väderlek inträffade alltför sent för att kunna förmånligt inverka på gräset. Bergningsvädet för såväl hö som sädesgrödan var ovanligt gynsamt.

På grund häraf och med fäst afseende jemväl å uppgifterna från länsmännen anser sig Kungl. Maj:ts Befallningshafvande böra rörande detta års skörd uttala den åsigt:

att hvete och råg lemnat nära god afkastning;

att skörden af öfriga sädesslagen varit något öfver medelmåttan;

att potatisskörden varit medelmåttig och denna rotfrukt nästan öfverallt fri från röta;

att rotfruktsskörden äfven i öfrigt varit medelmåttig;

att afkastningen af höskörden såväl från odlad jord som äfven från naturliga ängar utfallit mycket under medelmåttan;

att halmstillgången blifvit i allmänhet god;

att skörden af spånadsämnena varit ringa;

att sädesskörden är mer än tillräcklig för länets behof och medgifver alltså en väsentlig del deraf till afsalu; samt

att fodertillgången i de flesta delar af länet är fullt tillräcklig till utfodring.

En följd af väderleken må ock anmärkas, att betet varit dåligt, så att grässkörden å den odlade jorden måst strängt anlitas, och att stor vattenbrist rådt öfverallt, der icke naturliga vattendrag varit att anlita.

Såsom allmänt omdöme kan alltså Kungl. Maj:ts Befallningshafvande antaga, att årets skörd i sin helhet utfallit *öfver medelmåttan*;

för *Kristianstads län* (ink. d. 26 okt.):

Årets skörd har med afseende å säd varit *medelmåttig* och beträffande foder *under medelmåttan*;

för *Malmöhus län* (ink. d. 19 okt.):

Oafsedt att fodertillgången på vissa trakter blifvit något knapp, kan skörden anses vara *fullt medelmåttig*;

för *Hallands län* (ink. d. 17 okt.):

Höstsådden 1886 verkställdes såsom vanligt under september månad. Höstvädret var gynnsamt för utvecklingen af såväl hvete som råg. Vintern, ovanligt fattig på nederbörd, var ganska jemn, utan starkare köld, så att höstsåden icke skadades. Genom den för dessa sädesslag äfvenledes gynnande värväderleken nådde höstsåden en ovanligt hög utveckling såväl med afseende på halm som kärna, hvilken senare detta år visar sig storkornigare än under många föregående år; endast på mycket torr sandjord led rågen af den starka torkan och blåsten i juni månad.

Afkastningen af höstsåden kan anses hafva utfallit *öfver medelmåttan*.

Vårsådden började allmänt i medlet eller slutet af april; säden utvecklades i början kraftigt, men då under juni månad högst obetydligt regn föll och väderleken i stället var torr, kall och blåsig, afstannade växtligheten så, att skörden så af halm som kärna kan antagas blifvit mindre än medelmåttig. Då regn slutligen föll i medlet af juli, uppsköt på många hafrefält säden ånyo, men hann ej till mognad samtidigt med den först uppvuxna, hvarigenom sädens vikt torde komma att understiga den vanliga.

Såväl höst- som vårsäd inbergades i de flesta fall under gynsamma förhållanden.

Till följd af torkan har höskörden gifvit mycket ringa utbyte, likasom förhållandet varit med betet.

Genom den ovanligt ringa nederbörden under såväl vinter som vår och sommar hafva bäckar, brunnar och källor på många orter uttorkat eller lemnat obetydligt vatten, hvarigenom icke allenast vattenverken lidit stort men, utan äfven svårighet på många ställen uppstått för husdjurens förseende med vatten.

Potatis lemnar i allmänhet god afkastning; men skörden af andra rotfrukter har varit ojemn.

Ollonborrarne uppträdde under försommaren i mellersta och södra delen af länet i stora massor. Genom Hushållningssällskapets och kommunernas försorg hafva emellertid kraftiga åtgärder för deras insamlande vidtagits; och uppgår, enligt inkomna uppgifter, mängden af insamlade och dödade dylika skadedjur till 171,000 kannor.

Ehuru skörden i särskilda delar af länet visat olika resultat, torde dock såsom allmänt omdöme kunna uttalas, att höskörden utfallit med omkring en tredjedel under medelmåttan; att höstsåden och af rotfrukterna potatis lemnat god afkastning, men skörden af vårsäd varit under medelmåttan;

för *Göteborgs och Bohus län* (ink. d. 1 nov.):

att skörden af hvete och råg blifvit medelmåttig;

att korn och blandsäd afkastat under medelmåttan, hafre något under medelmåttan samt bönor och vicker, hvilka båda sädesslag dock endast i ringa omfattning odlas, ej obetydligt under medelmåttan;

att ärter, som äfven endast i mindre mån odlas, gifvit fullt medelmåttig skörd;

att potatisskörden ej obetydligt öfverstigit medelmåttan;

att skörden af öfriga rotfrukter, likasom utaf lin, som blott i obetydlig grad utgör föremål för odling, utfallit under medelmåttan;

att afkastningen af höstsädesalm blifvit fullt medelmåttig, men af hö och vårsädesalm under medelmåttan, delvis ringa, samt att skörden till sin beskaffenhet i allmänhet är god.

Under nu angifna förhållanden torde såsom allmänt omdöme om årets skörd i länet kunna sägas, att densamma blifvit *något under medelmåttan*;

för *Elfsborgs län* (ink. d. 7 nov.):

att hvetet, som odlas endast ringa inom länet, lemnat icke fullt medelmåttig skörd;

att rågen, som odlas knappast tillräckligt för ortens behof, gifvit skörd, som i allmänhet varit fullt medelmåttig, men på några orter i södra delen af länet kan anses nära god;

att kornets afkastning utfallit med en tredjedel under medelmåttan;

att af hafren, som är hufvudsädet inom länet, erhållits skörd, som i allmänhet utfallit betydligt under medelmåttan;

att skidväxter, såsom ärter, bönor och vicker, gifvit skörd likaledes under medelmåttan;

att potatis lemnat god skörd, af synnerligen god beskaffenhet; att höfångsten skattas till föga mer än half skörd; samt

att halmafkastningen, af utmärkt god beskaffenhet, varit god efter höstsåden, men utfallit en tredjedel under medelmåttan efter vårsåden.

I allmänhet bedömd, torde årets skörd få anses *icke fullt medelmåttig*;

för *Skaraborgs län* (ink. d. 4 nov.):

att höstsåden lemnat god afkastning, som blifvit väl inbergad; att den likaledes i allmänhet väl inbergade vårsåden lemnat nära medelmåttig skörd;

att potatisodlingen gifvit god afkastning såväl till mängd som beskaffenhet;

att rotfruktsgrödan i öfrigt i kvantitativt hänseende är underlägsen förhållandet under medelgoda år; samt

att hö- och halmafkastningen till följd af den under våren och försommaren rådande torkan blifvit knapp och otillräcklig för ortens behof med beräkning af nuvarande ladugårdsbesättningar, men inkommit i ladorna under mer än vanligt lyckliga förhållanden och derföre i fodervärde bereder landtmannen någon ersättning för den minskade skördebeholdningen;

för *Vernlands län* (ink. d. 8 nov.):

Skörden af säd och rotfrukter, i sin helhet bedömd, kan anses motsvara medelmåttig afkastning, hvaremot skörden af hö och halm utfallit icke obetydligt derunder. Såväl foder- som sädesskörden är af mycket god beskaffenhet;

för *Örebro län* (ink. d. 25 okt.):

att hvete och råg, oaktadt den torra väderlek, hvaraf de tidtals lidit, anses lemnat god skörd;

att kornet, som haft mindre kraft att motstå torkan, gifvit skörd under medelmåttan;

att hafre, odlad å gammal åker, anses gifvit endast medelmåttig skörd, hvaremot den å lågländ mark och jord, som genom vatten- aftappning blifvit torrlagd, synnerligast i Hjelmare—Qvismarc-dalarna, lemnat mycket god afkastning;

att ärterna gifvit medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att af vicker och blandsäd, hvilka säden endast obetydligt odlas, erhållits skörd under medelmåttan;

att potatis och öfriga rotfrukter gifvit mycket god skörd af god beskaffenhet; samt

att höfångsten skattas till föga mer än half skörd.

I allmänhet bedömd torde årets skörd få anses *god*;

för *Vestmanlands län* (ink. d. 1 nov.):

att skörden af hvete lemnat god afkastning och af råg samt korn fullt medelmåttig;

att hafre å lös jord gifvit rik skörd, men å styf jord svagare;

att skörden af blandsäd, ärtor och öfriga skidfrukter varit fullt medelmåttig;

att potatis lemnat rik skörd;

att skörden af foderväxter, synnerligast de odlade, varit under medelmåttan, och är delvis att anse såsom missväxt; hvaremot halm-afkastningen bör betecknas såsom öfver medelmåttig; samt

att, då inbergningen af såväl foder som sädesgrödan egt rum under synnerligen gynsamma väderleksförhållanden samt både säd, rotfrukter, hö och halm befunnits vara af den bästa beskaffenhet, Konungens Befallningshafvande anser sig böra såsom allmänt omdöme, huru skörden utfallit, beteckna densamma såsom *god*;

för *Kopparbergs län* (ink. d. 28 okt.):

att höstsädet, bestående hufvudsakligen af råg och i länets sydligare delar till någon mindre del af hvete, i allmänhet lemnat fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsädet, hvaraf mest odlas hafre, men i Ofvan-Siljans och Vesterdals fögderier jemväl korn, i allmänhet lemnat nära medelmåttig skörd, som, i anseende till gynsamt bergningsväder, äfven varit af god beskaffenhet;

att potatis, som bland rotfrukter hufvudsakligen odlas, lemnat fullt medelmåttig afkastning, på sina ställen till och med öfver medelmåttan, af god beskaffenhet; samt

att hö- och halmafkastningen i anseende till den starka torkan under sommaren blifvit icke obetydligt under medelmåttan.

På grund häraf och ehuru höstsädet lemnat en fullt medelmåttig skörd af ganska god beskaffenhet, anser likväl Landshöfdinge-embetet, vid det förhållande att skörden af vårsäd och foder, som är för befolkningen inom länet af jämförelsevis större betydelse, varit, den förra ej fullt medelmåttig och den senare utfallit icke obetydligt under medelmåttan, sig böra afgifva det allmänna omdöme, att innevarande års skörd utfallit *nära medelmåttan* samt varit af god beskaffenhet;

för *Gefleborgs län* (ink. d. 27 okt.):

Då såväl samtliga sädeslag som de inom länet odlade rotfrukter gifvit en afkastning, som till både mängd och beskaffenhet synes öfverstiga den i medelmåttiga år, hvaremot höskörden, ehuru i de flesta orter inbergad under gynsamma förhållanden, likväl varit till kvantiteten ringare än vanligt, finner sig Länsstyrelsen böra, i betraktande jemväl deraf att halmafkastningen befunnits närma sig den i goda år, såsom totalomdöme för årets skörd i länet meddela, att densamma kan anses hafva utfallit *fullt medelmåttig*;

för *Vesternorrlands län* (ink. d. 31 okt.):

att, efter en kall och blåsig vår med nordvestliga och vestliga vindar, under sommaren rådt en för växtlighetens fortkomst mera gynsam och för bergningsarbetet lämplig väderlek, som åtföljts af en jämförelsevis tidig och kall höst;

att höstsädet, som uteslutande utgöres af råg, kan anses hafva lemnat fullt medelmåttig skörd;

att korn, ortens hufvudsäde, likaledes synes gifva fullt medelmåttig afkastning af god beskaffenhet;

att hafre, som dock mindre allmänt odlas och delvis bergats såsom grönfoder, lemnat medelmåttig skörd;

att såväl potatisskörden, som öfriga rotfrukter lemnat nära god afkastning af god beskaffenhet;

att höskörden såväl från odlad jord som naturliga ängar, till följd af den på försommaren rådande torkan, varit under medelmåttan, men blifvit väl bergad; samt

att halmafkastningen varit nära god.

Och anser sig Kungl. Maj:ts Befallningshafvande på grund häraf böra uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att densamma, med undantag af höskörden, utfallit *fullt medelmåttig*;

för *Jemtlands län* (ink. d. 8 nov.):

Skörden af råg, korn och hafre har utfallit medelmåttig; dock torde till följd af den ovanligt kalla och blåsiga sommaren säden på åtskilliga trakter ej hafva nått full mognad.

Enahanda torde förhållandet vara beträffande ärtor, hvaremot af potatis erhållits god skörd.

Höskörden har utfallit under medelmåttan; men deremot bör tillgången på halm vara god;

för *Vesterbottens län* (ink. d. 31 okt.):

Sädesgrödan och potatis hafva lemnat icke fullt medelmåttig skörd och höskörden har, till följd af den på försommaren rådande ihärdiga torkan, lemnat en afkastning under medelmåttan;

för *Norrbottnens län* (ink. d. 31 okt.):

Kornet, ortens hufvudsäde, har lemnat fullt medelmåttig skörd; skörden af råg, hvilket sädeslag emellertid allenast i kustlandet odlas till någon nämnvärd omfattning, har utfallit medelmåttig.

Hafren, som i de flesta af länets socknar odlas endast såsom grönfoder, har, der den tillgodogöres såsom sädeslag, jemväl lemnat medelmåttig afkastning, likasom ock potatis. Öfriga rotfrukter, hvilka dock blott obetydligt odlas, hafva lemnat fullt medelmåttig skörd.

Höskörden från odlade egor har utfallit medelmåttig, från naturliga ängar betydligt under medelmåttan.

Skörden har egt rum under i allmänhet högst ogynnsamt väder.

Konungens Befallningshafvande anser sig, med särskild hänsyn till den betydelse höskörden från naturlig äng för länet eger, kunna beteckna årets skörd i dess helhet inom länet såsom *ej obetydligt under medelmåttan*.

Till vinnande af större åskädlighet meddelas följande

Sammandrag af länsstyrelsernas omdömen om 1887 års skörd:

Stockholms	län	Öfver medelmåttan.
Uppsala	»	Mer än medelmåttig.
Södermanlands	»	Öfver medelmåttan.
Östergötlands	»	Öfver medelmåttan.
Jönköpings	»	Fullt medelmåttig.
Kronobergs	»	Medelmåttig.
Kalmar	»	Fullt medelmåttig.
Gotlands	»	God.
Blekinge	»	Öfver medelmåttan.
Kristianstads	»	Nästan medelmåttig ¹⁾ .
Malmöhus	»	Fullt medelmåttig.
Hallands	»	Medelmåttig ¹⁾ .
Göteborgs och Bohus	»	Något under medelmåttan.
Elfsborgs	»	Icke fullt medelmåttig.
Skaraborgs	»	Något under medelmåttan ¹⁾ .
Vernlands	»	Något under medelmåttan ¹⁾ .
Örebro	»	God.
Vestmanlands	»	God.
Kopparbergs	»	Nära medelmåttig.
Gefleborgs	»	Fullt medelmåttig.
Vesternorrlands	»	Något öfver medelmåttan ¹⁾ .
Jemtlands	»	Medelmåttig ¹⁾ .
Vesterbottens	»	Något under medelmåttan ¹⁾ .
Norrbottnens	»	Icke obetydligt under medelmåttan.

Hela riket **Fullt medelmåttig.**

¹⁾ Jemför ordalydelsen i ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

Det framgår af denna öfersigt, att skörden ansetts:
i 13 län med 54 % af rikets utsäde öfverstiga medelmåttan,
i 3 » » 8 » » » vara medelmåttig,
i 8 » » 38 » » » understiga en medelskörd.

Redan af denna sammanställning visar sig tydligt, att riksskörden måste betecknas såsom mer än medelmåttig, och ännu tydligare blir detta, då det besinnas, att de i någon högre grad öfverskjutande omdömen gälla ett icke obetydligt antal af de ur jordbrukssynpunkt viktigare länen, under det att det enda afgjort underhaltiga uttalandet afser rikets ur sagda synpunkt obetydligaste län. Vid tillämpning af den värdeskala, som alltifrån början af årsväxtrapporternas serie af Statistiska Centralbyrån användts, erhålles ock riksmedeltalet 6.4, hvadan gradationen *fullt medelmåttig* måste anses vara befogad.

Till underlättande af de jämförelser, hvartill liknande uppgifter från senast förflutna årtionden gifva ösökt anledning, bifogas följande öfersigt:

År.	Skördens relativa värde.	Motsvarande allmänt omdöme.	Öfverskott af spanmåls-utförsel (+) eller införsel (—) i kubikfot ¹⁾ .
1887	6.4	Fullt medelmåttig.	—
1886	6.2	Något öfver medelmåttan.	+ omkring 2,712,200
1885	5.8	Nästan medelmåttig.	+ 5,221,487
1884	7.3	Nära god.	+ 2,546,359
1883	5.9	Nästan medelmåttig.	— 800,862
1882	7.4	Nära god.	+ 12,106,162
1881	5.0	Under medelmåttan.	+ 3,127,862
1880	6.8	Öfver medelmåttan.	+ 13,454,444
1879	6.5	Fullt medelmåttig.	+ 18,272,438
1878	7.5	Nära god.	+ 15,461,907
1877	5.4	Nära medelmåttig.	+ 620,185
1876	5.9	Nästan medelmåttig.	+ 5,896,535
1875	7.0	Öfver medelmåttan.	+ 21,582,420
1874	5.4	Nära medelmåttig.	+ 1,605,908
1873	6.7	Mer än fullt medelmåttig.	+ 12,485,300
1872	6.4	Fullt medelmåttig.	+ 10,135,660
1871	7.1	Öfver medelmåttan.	+ 20,755,690
1870	7.4	Nära god.	+ 22,633,430
1869	7.2	Mer än öfver medelmåttan.	+ 16,477,640
1868	4.9	Knappt under medelmåttan.	— 748,377
1867	5.2	Under medelmåttan.	+ 1,636,186
1866	6.1	Medelmåttig.	+ 12,656,813
1865	5.4	Nära medelmåttig.	+ 8,099,790

Enligt hvad senast afgifna årsväxtberättelse utvisar, hade Centralbyrån ansett sig kunna preliminärt upptaga, såsom resultat af 1885 års skörd, ett utförselöfverskott af omkring 5,664,700 kubikfot spanmål. De noggrannare uppgifter, som sedan dess offentliggjorts, hafva gifvit vid handen, att denna siffra bör minskas med vid pass 443,200 kubikfot. En dylik ändring af den preliminärt beräknade siffran måste, såsom Byrån upprepade gånger haft tillfälle att anmärka, oundgängligen följa deraf, att de månadsrapporter, som läggas till grund för den preliminära siffrans beräkning, äro betydligt mera summariska än den något senare offentliggjorda årsberättelsen öfver rikets utrikes handel och sjöfart.

¹⁾ Från och med oktober till och med september följande år.

Sålunda torde ock med allt skäl kunna antagas, att den nu för år 1886 anförda öfverskottssiffran framdeles kommer att i någon mån modifieras.

Med hänsyn till siffrorna för åren 1879 och 1880 äro i denna öfersigt vidtagna några ändringar, i det att från de förr meddelade talen afräknats siffrorna för in- och utförd majs, såsom varande något oegentliga faktorer, när frågan egentligen gäller en beräkning af Svenska skördeförhållanden.

I öfrigt tillåter sig Centralbyrån förnya en ofta förut framställd erinran, att naturligtvis ingen fullständig öfverensstämmelse kan väntas mellan det allmänna skördeomdömet å den ena sidan och å den andra öfverskottssiffran af in- eller utförsel. Vid det förras bestämmande ingå nemligen såväl foder- som rotfrukts-skörden såsom tungt vägande moment, under det att den senare siffran uteslutande afser spanmålen.

II.

Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1887 års skörd.

Till grund för denna beräkning läggas, såsom redan i förbigående blifvit anmärkt, dels Hushållningssällskapens meddelanden om utsädesmängderna, dels också de för hvarje särskildt länsmansdistrikt insända uppgifterna om skördadt korntal.

Då nu de senaste uppgifter, som i förstnämnda hänseende föreligga för riket i dess helhet, förskrifva sig från år 1885, men erfarenheten visat, huruledes åtminstone i fråga om en del kulturväxter en ganska jemn tillväxt i odling eger rum, har Centralbyrån låtit sig angeläget vara att i dylika fall och i den mån, hvartill uppgifterna gifva anledning, verkställa tillbörlig ökning af de två år gamla utsädessiffrorna. De beräkningar, som i detta syfte utförts, meddelas här nedan i sina allmännaste drag.

Förändringar i utsädesmängderna, i %.

Ökning + ; minskning —.

	Från 1880 till 1881.	Från 1881 till 1882.	Från 1882 till 1883.	Från 1883 till 1884.	Från 1884 till 1885.
Hvete, höst-.....	— 0.62	— 3.25	+ 0.54	+ 0.46	+ 2.12
» vår-.....	+ 13.79	+ 22.53	+ 16.04	+ 14.65	— 4.31
Råg, höst-.....	+ 1.17	+ 0.23	+ 0.60	— 0.29	— 1.14
» vår-.....	+ 0.20	+ 4.30	+ 3.00	— 5.76	— 3.58
Korn.....	+ 1.04	+ 1.06	— 0.42	— 2.23	— 6.44
Hafre.....	+ 1.26	+ 1.89	+ 2.43	+ 2.24	+ 1.44
Blandsäd.....	+ 0.83	+ 2.21	+ 1.27	+ 7.32	+ 3.80
Ärter.....	— 0.09	— 0.39	+ 1.00	— 2.37	— 4.22
Bönor.....	— 0.76	— 0.21	+ 2.27	+ 9.29	— 10.11
Vicker.....	— 0.23	+ 2.76	+ 4.82	+ 5.79	— 1.54
Bohve.....	+ 42.34	— 37.01	+ 42.67	+ 6.92	— 19.96
Raps.....	— 66.18	+ 15.22	+ 20.75	+ 190.62	— 223.76
Potatis.....	+ 1.81	+ 0.27	— 1.03	— 3.49	+ 0.11

Bland ofvan uppräknade arter af utsäde visa tydligen endast *hafre* och *blandsäd* en mera konstant ökning i utsädesmängd, hvaremot för öfriga utsäden dels märkes ett påtagligt vacklande

af och an, dels också beräkningarna grunda sig på jemförelsevis obetydliga utsädeskvantiteter, i hvilka en ren tillfällighet kan vålla plötsliga förändringar. Centralbyrån har vid sådant förhållande ansett sig kunna för denna gång inskränka sin åtgärd till höjandet af utsädesbeloppen för ofvan angifna båda sädeslag med de procentsatser, som motsvara två års ur de i tabellen anförda siffrorna härledda medeltal, således med 3.70 % för hafre och 6.16 % för blandsäd.

Med tillämpning af dessa grunder hafva *utsädesbeloppen* länsvis beräknats och meddelas af dem här nedan ett rikssammandrag:

	Utsäde.	
Hvete, höst-.....	601,139	kubikfot.
» vår-.....	82,044	»
Råg, höst-.....	3,756,508	»
» vår-.....	63,102	»
Korn.....	2,738,808	»
Hafre.....	12,325,932	»
Blandsäd.....	1,383,916	»
Ärter.....	364,477	»
Bönor.....	61,790	»
Vicker.....	245,944	»
Bohve.....	1,881	»
Raps.....	174	»
Potatis.....	9,759,395	»

Uppgifterna om det skördade *korntalet* för hvarje särskildt slag af utsäde finnas sammanställda i bilagde *Tab. N:o 1*, hvarjemte i *Tab. Litt. A* härnedan dels meddelats motsvarande medeltal för senaste 10-årsperiod, dels ock angifvits proportionen mellan sistnämnda siffror och de för året beräknade.

Innan Centralbyrån närmare skärskådar dessa mera detaljerade uppgifter, torde de stora allmänna dragen i taflan böra sammanföras.

Medelkorntal.

	1887.	Medeltal 1877-1886.	D e r a f									
			1886.	1885.	1884.	1883.	1882.	1881.	1880.	1879.	1878.	1877.
Höstsäd.....	8.07	7.00	7.19	7.86	7.70	6.50	7.16	5.57	7.65	6.91	7.45	6.03
Vårsträsäd.....	6.52	6.61	6.45	5.85	6.78	6.50	7.37	6.43	6.83	6.70	7.00	6.18
Baljväxter.....	5.36	5.96	6.25	6.26	6.15	6.00	6.47	4.70	6.36	5.90	6.22	5.30
Potatis.....	8.42	6.70	6.99	7.05	6.88	6.91	5.04	7.39	8.55	5.02	7.20	5.96

Det framgår af denna öfersigt att årets korntal för *höstsäd* och *potatis* med resp. 15 % och 26 % öfverskrider de decennala medeltalen. Den sänkning deremot, som visar sig i fråga om *vårsträsäd* och *baljväxter*, är mindre; den uppgår för de senare till 10 % och för de förra allenast till 1 %.

Utsträcket sedan jemförelsen till de i *Tab. Litt. A* sammanställda länskorntalen, befinnes det:

att *höstvetet* allestädes har att uppvisa högre siffror än de normala och att i mer än hälften af de län, der detta sädeslag odlas, höjningen uppgått till 20, ända till 47 %;

att *höstrågen*, med undantag allenast för Vesternorrlands och Norrbottens län, också haft att uppvisa tillfredsställande och

delvis höga korntal, hvilka dock endast undantagsvis höjt sig till 20 % eller mera öfver tioårsmedeltalet;

att *vårhvetet* och i ännu högre grad *vårrågen* deremot flerstädes uppvisa korntal, som ej nå upp till de decennala medeltalens höjd;

att så ock är förhållandet med *korn*, *hafre* och *blandsäd*, af hvilka skörden synnerligast i det inre Småland samt i Blekinge, Bohuslän, Västergötland, Vermland och Örebro län utfallit mindre tillfredsställande, hvaremot Mälardalen, Kalmar län, Gotland och södra Norrland hafva att uppvisa vackra, delvis höga korntal äfven för dessa sädesslag;

att af *baljväxterna*, med i allmänhet starkt vexlande afkastning, ärter i regeln företett högre, men de öfriga lägre, och delvis betydligt lägre, korntal än de normala;

att *potatisen*, med undantag allenast för Gotland och Blekinge, har att uppvisa ovanligt jemna och vackra korntal, hvilka för flere län till och med öfverskrida tioårsmedeltalet med mer än 50 %.

I öfrigt framgår af de insända uppgifterna (jfr *Tab. N:o 1*):

att *potatisens beskaffenhet* varit god och delvis utmärkt samt att endast undantagsvis i smärre områden spår af röta visat sig;

att *skörden af öfriga rotfrukter* utfallit något öfver medelmåttan;

att *spånadsvärterna* afkastat i frö 3.2 kornet och i tåga medelmåttigt;

att *höskörden från odlad jord* utfallit icke obetydligt under medelmåttan, men nära nog allestädes visat sig vara af synnerligen god beskaffenhet;

att *höskörden från naturlig äng* utfallit något bättre, men likvisst under medelmåttan, samt med undantag för rikets nordligaste delar i allmänhet visat sig vara af särdeles god beskaffenhet;

att *halmafkastningen af höstsäd* varit betydligt öfver medelmåttan och af *vårsäd fullt medelmåttigt* och derutöfver, samt nära nog allestädes af synnerligen god beskaffenhet.

Sädestillgången kan öfverhufvud anses vara fullt tillräcklig för det egna behovet och lemnar i flertalet län icke obetydligt öfverskott till försäljning. Brist omförmäles egentligen endast från Bergslagen och de stora sågverksdistrikten samt från de tre nordligaste länen.

Fodertillgången deremot anses allmänt vara knapp, så att flerstädes en nedsättning i kreatursantalet torde vara af behovet påkallad. Fodrets ovanligt goda kvalitet och den flerstädes rika halmafkastningen hafva dock i någon mån utjemnat de missförhållanden, som uppstått efter den temligen allmänt felslagna höskörden.

Bergningsvädret har i största delen af riket varit särdeles gynnsamt. Endast undantagsvis har i de vestra delarna af riket ostadig väderlek rådt, och från de tre nordligaste länen klagas öfver ogynnsamma skördeförhållanden och inträffad regnskada.

I *Tab. N:o 2* meddelas resultaten af de verkställda *kvantitativa* beräkningarna öfver årets skörd. Vid en jemförelse mellan dessa siffror och medeltalen för senaste 10 år, framträda följande förhållanden.

	Skörd 1887.		Medelskörd 1877—1886.	
	Kubikfot.	Tunnor.	Kubikfot.	Tunnor.
Höstsäd ...	35,167,300	5,582,110	30,681,750	4,870,120
Vårsträsäd	108,241,300	17,181,160	102,726,570	16,305,800
Baljväxter	3,603,400	571,970	3,767,440	598,010
S:a säd	147,012,000	23,335,240	137,175,760	21,773,930
Potatis	82,182,400	13,044,830	67,970,430	10,788,960

Endast i fråga om baljväxter utvisa årets siffror ett lägre skördebelopp än medeltalet för årtiondet 1877—1886, under det att detta tal öfverstiges af potatisen med 21 %, af höstsäden med 15 % och af vårsträsäden med 5 %. I fråga om sistnämnda siffra bör dock ihågkommas, att densamma åtminstone i någon mån varit beroende af den procentiska ökning, Statistiska centralbyrån, enligt hvad ofvan nämnt är, funnit nödigt att verkställa med utsädet af hafre och blandsäd.

Tab. Litt. A. Jemförelse mellan 1887 års och 1877—1886 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.
L ä n.	Medelkorntal 1877—1886.													1887 års korntal i procent af 1877—1886 årens medelkorntal.												
	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärt.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärt.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.										Höst.	Vår.	Höst.	Vår.									
Stockholms län...	6'85	6'12	6'90	6'21	6'79	7'06	7'13	6'60	6'25	6'54	8'00	—	6'19	122	102	108	110	111	117	114	109	105	119	—	—	145
Uppsala "...	6'91	7'00	6'92	8'00	7'32	7'26	7'18	6'68	6'43	6'80	—	150	6'53	118	107	102	100	126	117	121	81	98	112	—	—	140
Södermanlands "...	6'69	6'54	7'21	4'50	6'65	7'57	7'57	6'22	6'35	6'77	—	—	5'53	146	125	113	177	118	110	121	109	82	117	—	—	178
Östergötlands "...	6'50	6'36	6'56	5'47	7'12	6'76	7'18	5'81	7'08	6'85	—	—	5'69	130	101	124	96	112	110	101	122	88	84	—	—	159
Jönköpings "...	5'52	5'20	6'16	4'85	5'39	5'73	5'17	4'75	5'17	5'30	6'00	—	6'57	119	117	120	103	87	99	93	120	—	106	—	—	135
Kronobergs "...	5'91	5'52	6'00	5'44	6'34	6'88	5'65	5'49	6'45	6'20	—	—	7'10	105	95	110	101	90	96	98	83	—	87	—	—	108
Kalmar "...	6'04	5'75	5'89	4'85	5'69	6'14	5'90	5'17	5'41	5'88	5'05	—	5'87	127	106	118	111	114	103	110	112	100	101	105	—	102
Gotlands "...	6'59	6'67	6'52	—	6'78	6'83	6'72	5'73	7'24	5'74	8'50	51'5	6'17	147	—	121	—	123	119	117	114	—	112	—	—	97
Blekinge "...	7'08	5'70	6'15	5'30	6'49	6'76	6'62	6'05	6'40	6'10	4'02	—	6'99	120	102	113	99	97	106	94	102	102	97	112	—	83
Kristianstads "...	8'23	5'49	7'39	5'03	7'44	7'68	7'92	5'65	7'19	5'67	5'00	100	6'99	112	109	110	97	104	99	104	94	125	87	87	—	114
Malmöhus "...	8'54	8'69	8'59	5'37	8'79	9'12	9'19	6'20	6'01	5'74	4'91	119	7'31	120	95	110	96	103	103	104	118	100	103	120	121	119
Hallands "...	7'09	5'70	7'21	5'02	6'22	6'86	6'17	5'73	5'59	6'33	5'83	—	6'85	122	99	113	92	109	96	105	112	77	99	169	—	122
Göteborgs och Bohus "...	7'52	5'47	8'28	5'73	6'49	6'08	6'32	5'32	5'74	5'31	—	—	7'77	101	100	106	93	82	86	88	105	71	86	—	—	122
Elfsborgs "...	7'01	6'18	7'20	6'09	5'69	5'63	5'86	5'36	6'66	5'49	4'00	—	7'13	117	92	111	100	91	85	96	113	106	101	—	—	137
Skaraborgs "...	5'83	5'09	6'38	4'52	5'66	5'47	5'42	5'29	5'50	5'51	6'00	—	6'54	122	86	108	89	87	75	74	110	93	65	—	—	119
Vermlands "...	5'81	5'71	7'14	5'23	5'59	5'74	5'22	5'10	—	4'81	—	—	6'88	109	93	120	—	91	76	106	93	—	67	—	—	135
Örebro "...	6'90	5'27	7'05	5'53	6'74	6'97	7'02	6'00	5'76	6'12	—	—	6'43	129	110	127	108	101	97	93	113	119	93	—	—	155
Vestmanlands "...	6'88	7'55	6'94	—	6'66	7'16	6'77	6'47	6'60	6'93	—	—	6'27	134	100	117	—	116	106	110	114	—	100	—	—	159
Kopparbergs "...	7'42	6'28	9'37	6'92	7'01	5'85	6'68	5'55	5'50	5'70	—	—	7'37	112	88	127	108	103	102	106	93	—	132	—	—	129
Gefleborgs "...	7'21	6'33	8'09	5'73	7'29	7'18	7'17	5'49	6'35	6'02	—	—	7'31	130	153	124	—	109	111	115	136	118	—	—	—	133
Vesternorrlands "...	4'69	—	8'77	6'07	7'10	6'28	6'06	5'42	—	5'92	—	—	6'49	—	—	98	86	115	123	120	122	—	—	—	—	131
Jemtlands "...	—	—	8'04	6'84	6'41	6'26	5'37	6'79	—	—	—	—	6'46	—	—	103	—	109	96	131	80	—	—	—	—	108
Vesterbottens "...	—	—	7'97	5'89	5'72	6'15	6'64	5'80	—	—	—	—	7'27	—	—	100	96	99	107	103	—	—	—	—	—	115
Norrbottnens "...	—	—	13'96	6'46	6'32	7'62	6'83	—	—	—	—	—	7'99	—	—	94	93	112	119	—	—	—	—	—	—	131
Hela riket	7'10	5'87	6'99	5'32	7'01	6'46	7'39	5'88	5'88	6'13	5'15	118	6'70	125	103	114	98	106	96	107	110	82	93	131	122	126

Sammandrag af årsvärtberättelserna år 1887.

Med hänsyn till *spannmålens vikt* framstår årets gröda, tack vare väderlekens skaplynne, på ett särdeles utmärkt sätt. Länsuppgifterna härom finnas sammanställda i *Tab. Litt. B* härnadan och utvisa, att för de egentligen betydande sädesslagen knappast en enda länssiffra för året finnes, som ej mer eller mindre öfverstiger för de senaste tio åren motsvarande medeltal. Riksmedeltalen för året jemte beräkningar öfver dessas proportion till det senaste årtiondets motsvarande siffror återfinnas här nedan.

Sädesslagens medelvigt.			
	pr Kubikfot.	pr Tunna å 6's K.-fot.	Vigt pr Tunna öfver (+) eller under (-) medel- vigten 1877—1886.
Hvete, höst-.....	49.4 æ	15 Læ 11 æ	+ 9 æ
» vår-.....	46.1 »	14 » 10 »	=
Råg, höst-.....	45.4 »	14 » 6 »	+ 8 »
» vår-.....	43.5 »	13 » 14 »	— 5 »
Korn-.....	39.9 »	12 » 11 »	+ 7 »
Hafre-.....	31.0 »	9 » 15 »	+ 11 »
Blandsäd.....	34.1 »	10 » 15 »	+ 2 »
Ärter-.....	49.7 »	15 » 15 »	+ 12 »

Tab. Litt. B. Sädesslagens medelvigt i svenska skålpund pr kubikfot, åren 1877—1886 samt år 1887.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
L ä n.	Hösthvete.	Vårhvete.	Höstråg.	Vårråg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.										
	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.	1877—1886.	1887.
Stockholms län...	48.2	50.0	44.8	45.7	43.9	44.3	43.2 ¹⁾	41.5	40.1	41.4	30.9	31.7	35.1	37.5	49.7	51.7	51.5	50.4	46.6	45.5
Uppsala »...	47.7	49.0	—	—	43.7	44.4	43.0 ¹⁾	43.5	40.0	42.2	29.7	31.5	34.4	36.4	51.6 ²⁾	48.8	—	—	46.2 ²⁾	44.5
Södermanlands »...	47.1	49.4	47.5 ¹⁾	48.0	43.6	45.2	— ¹⁾	47.0	39.0	43.0	29.8	31.1	33.6	39.0	51.4 ²⁾	48.8	—	—	44.6 ²⁾	47.0
Östergötlands »...	47.7	48.8	47.1	47.8	44.9	45.6	44.5 ²⁾	45.0	41.6	42.6	29.9	31.1	34.1	35.5	50.7	49.9	47.8	—	41.4	46.4
Jönköpings »...	48.9	51.0	47.0	49.9	45.6	46.6	45.3	46.1	40.3	40.3	28.6	28.4	34.1	36.0	49.2	51.5	—	—	41.1 ²⁾	46.7
Kronobergs »...	48.9	50.6	47.0	49.8	45.6	45.8	46.3	47.2	40.0	40.9	28.5	29.9	34.1	33.1	55.0	—	—	—	53.4	—
Kalmar »...	48.8	50.2	46.5	49.0	45.2	45.7	43.6	44.5	41.6	42.6	29.1	30.3	36.6	34.3	50.1 ¹⁾	48.0	45.8	—	43.8 ¹⁾	38.5
Gotlands »...	47.5	48.2	47.2 ¹⁾	40.0	43.6	44.8	—	—	41.3	42.6	26.7	28.8	32.5	32.7	50.7 ²⁾	49.5	— ¹⁾	50.0	47.4 ¹⁾	47.0
Blekinge »...	47.4	47.8	41.0 ¹⁾	49.5	44.7	45.9	42.0	?	40.7	41.3	29.2	29.9	33.6	—	45.0	—	—	—	44.0	—
Kristianstads »...	47.2	49.2	43.0	—	44.6	45.9	44.1	43.8	38.4	38.8	29.1	30.0	33.3	34.5	46.0	—	60.0 ¹⁾	60.0	50.5	—
Malmöhus »...	48.7	50.5	—	—	45.7	47.6	42.1 ¹⁾	37.5	40.6	43.3	31.0	32.4	35.6	36.6	48.5	50.9	49.5	—	48.1 ¹⁾	48.0
Hallands »...	48.0	49.7	44.8	43.1	45.0	46.7	42.0	42.6	39.1	41.4	29.9	30.3	33.2 ¹⁾	37.0	48.6	—	49.6	—	49.1	—
Göteborgs och Bohus »...	47.4	48.0	45.6	45.8	44.6	45.7	44.1 ¹⁾	45.0	39.2	39.4	29.5	29.9	33.0	33.7	43.8	43.9	47.1	44.0	45.0 ²⁾	44.5
Elfsborgs »...	48.6	49.7	46.8	45.7	44.7	45.3	42.6	42.4	38.7	40.7	29.2	29.9	32.9	32.7	48.5	—	—	—	—	—
Skaraborgs »...	48.4	48.8	48.5	50.1	45.0	46.7	44.7 ²⁾	45.2	40.7	41.9	29.5	30.1	34.4 ²⁾	32.5	47.6	49.8	40.5	—	43.7	41.7
Vernlands »...	47.2	48.2	44.9	43.5	43.3	44.1	42.4	—	35.9	35.8	28.4	29.1	33.3 ¹⁾	32.0	45.0 ²⁾	49.7	—	—	— ¹⁾	37.5
Örebro »...	46.9	49.2	44.7	39.1	42.9	45.0	43.0	—	39.8	41.3	28.7	30.6	33.3	36.2	48.4	50.0	—	—	44.6	45.0
Vestmanlands »...	47.4	49.0	—	—	43.4	44.8	—	—	38.1	40.3	28.9	31.1	32.2	35.1	48.4	49.7	—	—	45.8	—
Kopparbergs »...	47.2	48.3	45.8	46.4	43.1	44.8	43.8	—	36.7	38.2	27.8	28.9	31.1	32.8	50.9 ¹⁾	50.0	—	—	—	—
Gefleborgs »...	49.2 ¹⁾	47.5	43.6	—	43.0	43.2	40.8	—	37.4	37.2	28.0	30.5	32.1	34.6	46.3 ¹⁾	49.0	—	—	55.0	—
Vesternorrlands »...	—	—	—	—	43.2	43.6	37.4	—	36.0	39.6	27.8	28.2	32.9	30.7	47.9 ¹⁾	46.5	—	—	—	—
Jemtlands »...	—	—	—	—	39.8	42.0	41.4	—	33.3	35.9	25.7	27.0	28.6 ²⁾	32.0	41.3 ¹⁾	37.5	—	—	—	—
Vesterbottens »...	—	—	—	—	38.4	39.7	35.2	31.0	33.9	32.5	26.6	26.4	34.5	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens »...	—	—	—	—	40.0	39.8	39.2	37.0	34.5	36.7	30.3	29.8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	47.9	49.4	46.0	46.1	44.2	45.4	42.7	43.5	38.8	39.9	29.2	31.0	33.8	34.1	48.1	49.7	47.7	47.0	43.4	46.1

¹⁾ Blott en uppgift.

²⁾ Blott två uppgifter.

Sammanställas nu de sålunda vunna viktbestämmelserna med den beräknade skördemängden, erhållas följande siffror, vid hvilka för jämförelses skull fogats motsvarande uppgifter för åren 1877—1886.

<i>Sädens vikt.</i>		
	1887.	Medelskörden
	Centner.	1877—1886.
	Centner.	Centner.
Hvete, höst-	2,632,180	2,047,940
» vår-	228,760	148,290
Råg, höst-	13,555,120	11,714,200
» vår-	141,490	136,300
Korn	8,153,200	8,183,370
Hafre	23,596,630	21,206,170
Blandsäd	3,879,940	2,881,060
Trindsäd	1,752,830	1,787,830
Summa	53,940,150	48,105,160

Enligt Statistiska Centralbyråns beräkningar väge:

1877 års sädesskörd	38,496,920 centner,
1878 »	49,121,680 »
1879 »	46,368,020 »
1880 »	51,741,530 »
1881 »	41,869,330 »
1882 »	53,843,330 »
1883 »	46,769,740 »
1884 »	52,915,580 »
1885 »	47,699,350 »
1886 »	52,226,500 »

Tioårsmedeltalet 1877—1886: 48,105,160 centner,
1887 års sädesskörd: 53,940,150 »

Med tillämpning af det till 3.75 kr. pr centner sänkta pris, som Centralbyrån på anförda skäl i förra årsväxtberättelsen ansåg sig böra i sina beräkningar införa, skulle årets skörd kunna skattas till omkring 202 millioner kronor.

Då emellertid nu gällande börspris svårigen medgifva högre prissättning än 65 öre pr 20 $\mathfrak{A}$, eller 3.25 kr. pr centner, har Centralbyrån ansett det rättast att ytterligare sänka det åsatta värdet till sistnämnda belopp, hvadan sädesskörden i år allenast kunnat skattas till 175 millioner kronor.

Till jämförelse meddelas äfven värdesiffrorna från näst föregående 10 år, under erinran att det af Centralbyrån vid dessa beräkningar åsatta värde pr centner utgjorde:

1874—1884	kr. 5.—
1885	» 4.50
1886	» 3.75
1887	» 3.25

Värdet af 1877 års sädesskörd var omkr. 192 mill. kr.,

1878	»	»	246	»
1879	»	»	230	»
1880	»	»	259	»
1881	»	»	209	»
1882	»	»	269	»
1883	»	»	234	»
1884	»	»	265	»
1885	»	»	215	»
1886	»	»	196	»

Tioårsmedeltalet 1877—1886: omkr. 231 mill. kr.,
1887 års sädesskörd: omkr. 175 mill. kr.

Beräknas medelvigten af årets hela sädesskörd, finner man, att densamma högst betydligt öfverstiger senaste årtiondes medeltal och att endast år 1880 har att uppvisa en lika hög siffra:

		<i>Medelvigt</i>	
		per kub.-fot.	per tunna.
1877	32.5 $\mathfrak{A}$	10 L $\mathfrak{A}$	5 $\mathfrak{A}$
1878	35.8 »	11 »	5 »
1879	34.6 »	10 »	18 »
1880	36.6 »	11 »	11 »
1881	33.0 »	10 »	8 »
1882	35.5 »	11 »	4 »
1883	34.4 »	10 »	16 »
1884	36.0 »	11 »	7 »
1885	35.0 »	11 »	— »
1886	36.3 »	11 »	9 »
Medeltal 1877—1886	35.0 $\mathfrak{A}$	11 L $\mathfrak{A}$	— $\mathfrak{A}$
1887	36.7 »	11 »	11 »

En jämförelse mellan de stora kulturgruppernas inbördes betydenhet med hänsyn till rymd och vikt utvisar, såsom nedanstående beräkning det ådagalägger, särskildt med hänsyn till höstsädens och vårstråsädens ömsesidiga ställning en ganska anmärkningsvärd ändring:

	1887.		Medeltal 1877—1886.	
	Efter rymd.	Efter vikt.	Efter rymd.	Efter vikt.
Höstsäd	23.9 %	30.0 %	22.4 %	28.6 %
Vårsträsäd	73.6 »	66.7 »	74.9 »	67.7 »
Baljväxter	2.5 »	3.3 »	2.7 »	3.7 »
Summa	100 %.	100 %.	100 %.	100 %.

Under inflytande af de för året egendomliga skördeförhållandena har nemligen vårstråsädens länge iakttagna, alltjemnt stegrade betydenhet åtminstone för tillfället i någon mån brutits.

Stockholm den 22 november 1887.

Underdånigst

ELIS SIDENBLADH.

J. Hellstenius.

Tab. N:o 1.

Sammandrag af Kronoläusmännens

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	
L ä n.		Hvete,		Råg,		Korn.	Havt.	Bland- säd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohete.	Raps.	Potatis.	Potatisens beskaffenhet.	Skörd af öfriga rotfrukter.	Skörd af lin och hampa.		
		höst.	vår.	höst.	vår.												Frö: Korn- tal.	Spånadsämne.	
		K o r n t a l.																	
1	Stockholms	län	8'33	6'25	7'42	6'83	7'55	8'27	8'14	7'18	6'56	7'79	—	—	9'00	God.	Fullt medelmåttig.	3'9	Något öfver medelmåttan.
2	Uppsala	"	8'18	7'50	7'08	8'00	9'19	8'41	8'71	5'42	6'31	7'60	—	—	9'14	God.	Öfver medelmåttan.	2'0	Fullt medelmåttig.
3	Södermanlands	"	9'75	8'20	8'14	8'00	7'88	8'35	9'13	6'77	5'23	7'92	—	—	9'82	God.	Fullt medelmåttig.	3'0	Medelmåttig.
4	Östergötlands	"	8'43	6'39	8'13	5'25	8'00	7'42	7'22	7'09	6'25	5'76	—	—	9'05	God.	Icke obetydligt öfver medelmåttan.	2'8	Nära medelmåttan.
5	Jönköpings	"	6'55	6'08	7'39	5'00	4'68	5'67	4'84	5'69	5'30	5'64	—	—	8'89	Särdeles god.	Något öfver medelmåttan.	2'9	Nästan medelmåttig.
6	Kronobergs	"	6'20	5'24	6'59	5'52	5'70	6'58	5'52	4'54	—	5'39	—	—	7'70	God.	Nära medelmåttan.	3'4	Fullt medelmåttig.
7	Kalmar	"	7'68	6'12	6'93	5'40	6'47	6'32	6'49	5'79	5'42	5'93	5'29	—	5'98	God.	Nästan medelmåttig.	3'1	Medelmåttig.
8	Gotlands	"	9'66	—	7'88	—	8'36	8'15	7'84	6'54	7'16	6'45	—	—	6'01	God.	Något öfver medelmåttan.	3'5	Nära medelmåttan.
9	Blekinge	"	8'49	5'30	6'97	5'23	6'29	7'16	6'24	6'20	6'50	5'94	4'50	—	5'79	I allmänhet god; undantagsvis frostsaknad.	Medelmåttig.	2'9	D:o.
10	Kristianstads	"	9'18	6'00	8'14	4'90	7'76	7'57	8'22	5'30	9'00	4'92	4'33	—	7'94	God, delvis utmärkt.	Öfver medelmåttan.	2'2	D:o.
11	Malinöhus	"	10'22	8'25	9'42	5'13	9'04	9'43	9'58	7'31	6'00	5'93	5'87	144	8'69	God.	Något öfver medelmåttan.	3'5	Nästan medelmåttig.
12	Hallands	"	8'65	5'62	8'14	4'64	6'80	6'58	6'45	6'43	4'30	6'26	9'84	—	8'36	God.	D:o.	5	Något under medelmåttan.
13	Göteborgs o. Bohus	"	7'60	5'47	8'81	5'34	5'34	5'21	5'55	5'60	4'07	4'57	—	—	9'51	God.	Icke obetydligt under medelmåttan.	3'5	Nära medelmåttan.
14	Elfsborgs	"	8'18	5'71	8'02	6'12	5'15	4'77	5'62	6'04	7'03	5'54	—	—	9'77	God; delvis utmärkt.	Fullt medelmåttig.	2'9	D:o.
15	Skaraborgs	"	7'10	4'38	6'91	4'02	4'92	4'09	4'00	5'82	5'14	3'57	—	—	7'76	God; delvis utmärkt.	Betydligt under medelmåttan.	2'7	D:o.
16	Värmlands	"	6'35	5'32	8'54	—	5'07	4'84	5'51	4'75	—	3'21	—	—	9'26	God.	Nära medelmåttig.	2'7	D:o.
17	Örebro	"	8'88	5'82	8'90	6'00	6'84	6'73	6'49	6'79	6'83	5'73	—	—	9'94	Utmärkt god.	Något öfver medelmåttan.	2'9	Fullt medelmåttig.
18	Vestmanlands	"	9'24	7'33	8'12	—	7'71	7'59	7'43	7'36	—	6'91	—	—	9'99	God.	Fullt medelmåttig.	2'9	Medelmåttig.
19	Kopparbergs	"	8'31	5'50	11'87	7'50	7'20	5'94	7'06	5'14	—	7'50	—	—	9'49	God; delvis utmärkt.	Något öfver medelmåttan.	4'7	Något öfver medelmåttan.
20	Gefleborgs	"	9'41	9'74	10'02	—	7'98	7'95	8'23	7'48	7'50	—	—	—	9'73	I allmänhet god; på några ställen angripen af röta.	Fullt medelmåttig.	2'8	D:o.
21	Västernorrlands	"	—	—	8'60	5'24	8'18	7'71	7'28	6'60	—	—	—	—	8'52	D:o.	Något öfver medelmåttan.	3'5	Medelmåttig.
22	Jemtlands	"	—	—	8'28	—	7'00	5'99	7'06	5'46	—	—	—	—	6'98	D:o.	Nästan medelmåttig.	3'5	Öfver medelmåttan.
23	Vesterbottens	"	—	—	7'97	5'65	5'68	6'60	6'82	—	—	—	—	—	8'35	I allmänhet god.	Nära medelmåttan.	3'6	Fullt medelmåttig.
24	Norrbottens	"	—	—	13'11	6'00	7'09	9'06	—	—	—	—	—	—	10'47	I allmänhet god; på flere trakter angripen af röta.	Fullt medelmåttig.	—	Odlas ringa; medelmåttig.
Hela riket			8'88	6'06	7'94	5'20	7'45	6'21	7'91	6'49	4'83	5'70	6'75	144	8'42	God, delvis utmärkt; endast undantagsvis hafva inom smärre områden spår af röta visat sig.	Något öfver medelmåttan.	3'2	Medelmåttig.

rapporter om skörden år 1887.

19.		20.		21.		22.		23.		24.		25.	
Höskörden		Halmafkastningen.		Sädestillgången.		Fodertillgången.		Bergningsvädrets beskaffenhet.					
från odlad jord.	från naturlig äng.	Höstsüdes-	Vårsüdes-										
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Nära god.		Öfverskott till försäljning.		Flerstädes till afsalu; på några trakter knapp.		I allmänhet gynsamt.		1			
D:o.	Betydligt under medelmåttan.	D:o.		D:o.		I allmänhet endast för eget behof.		D:o.		2			
Icke obetydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	D:o.		D:o.		I allmänhet ej mer än för eget behof; flerstädes knapp.		Gynsamt.		3			
Betydligt under medelmåttan.	Knapp.	Mycket öfver medelmåttan; särdeles af höstsüd.		D:o.		I allmänhet knapp; men det rika halmförrådet förekommer brist.		I allmänhet gynsamt.		4			
Icke obetydligt under medelmåttan; men välbergad.	Icke obetydligt under medelmåttan; men välbergad.	Nära god.	Öfver medelmåttan.	Allerstädes fullt tillräcklig; flerstädes öfverskott till afsalu.		I allmänhet endast för eget behof.		Mycket gynsamt.		5			
Föga mer än halfskörd.	Mycket under medelmåttan.	Nära god.		D:o.		I allmänhet tillräcklig för eget behof, tack vare den utmärkta halmkörden.		Gynsamt.		6			
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	God.		D:o.		D:o.		D:o.		7			
Medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	D:o.		Öfverskott till afsalu.		Endast undantagsvis till försäljning.		D:o.		8			
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	I allmänhet god.		I allmänhet fullt tillräcklig, jemväl till försäljning.		I allmänhet endast för eget behof.		D:o.		9			
Icke obetydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Medelmåttig.	D:o.		I regeln endast för eget behof, och delvis knappt.		D:o.		10			
Under medelmåttan.	Nästan medelmåttig.	Icke obetydligt öfver medelmåttan.	Nästan medelmåttig.	Betydligt öfverskott till afsalu.		I allmänhet fullt tillräcklig för eget behof.		Särdeles gynsamt.		11			
Icke obetydligt under medelmåttan; särdeles 2:a skörden.	Under medelmåttan.	Knappt medelmåttig, särskildt af vårsäden.		I allmänhet icke obetydligt öfverskott till afsalu, utöfver det egna behofvet.		Flerstädes knappt för eget behof.		Gynsamt.		12			
Under medelmåttan.	D:o.	Nästan medelmåttig.	Under medelmåttan.	Ovanligt ringa öfverskott.		Otillräcklig eller knapp.		Ombytligt.		13			
Betydligt under medelmåttan.	Knapp.	God.	D:o.	I regeln fullt tillräcklig, och flerstädes äfven till afsalu.		D:o.		Mot bergningens slut ostadigt; eljest godt.		14			
D:o.	Betydligt under medelmåttan.	Icke obetydligt öfver medelmåttan.	Nära medelmåttig.	I allmänhet öfverskott till afsalu, särdeles af råg.		Knapp.		I allmänhet gynsamt.		15			
Knapp.	D:o.	D:o.	Under medelmåttan.	Såsom alltid brist i Bergslagen och de öfre häraden; i öfrigt tillräckligt och delvis till afsalu.		Ytterst knapp; flerstädes brist.		D:o.		16			
Endast half skörd.	Mycket under medelmåttan.	Nära god.	Något öfver medelmåttan.	Med undantag för en del Bergslagssocknar rätt betydligt öfverskott till försäljning.		I allmänhet knapp, med undantag för höstsüdeshalm.		D:o.		17			
Icke obetydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Fullt medelmåttig.		I allmänhet rätt betydande öfverskott.		I allmänhet knapp, särskildt af hö.		D:o.		18			
Betydligt under medelmåttan.	Mycket under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	I allmänhet otillräckligt för behofvet; synnerligen gäller detta Bergslagens socknar.		Nära nog allstädes otillräcklig eller knapp.		Gynsamt.		19			
Icke obetydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.		I allmänhet tillräckligt för behofvet.		Knapp, delvis otillräcklig, särdeles af hö.		I allmänhet gynsamt.		20			
Under medelmåttan.	D:o.	D:o.		I vidsträckt område otillräcklig; dock mest till följd af den lösa befolkningens talrikhet.		I allmänhet knapp eller otillräcklig.		D:o.		21			
Något under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	D:o.		I ungefär halfva länet tillräcklig; i andra hälften brist.		I ungefär halfva länet tillräcklig; i öfrigt knapp eller otillräcklig.		I allmänhet ogynsamt.		22			
Under medelmåttan.	D:o.	Icke obetydligt öfver medelmåttan.		I allmänhet otillräcklig; undantagsvis nog för eget behof.		Allerstädes knapp; flerstädes brist.		Stor olikhet har rådt i länets skilda delar.		23			
Fullt medelmåttig; men flerstädes starkt regnskudad.	Nära medelmåttig; men i vidsträckt omfång förstörd af vattuflo.	Mycket god.		I gynsamma fall tillräckligt för den jordbrukande befolkningen; men i det hela brist, såsom alltid.		Knapp; delvis otillräcklig; undantagsvis öfverskott.		Särdeles regnigt.		24			
Icke obetydligt under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Betydligt öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig och deröfver.	Öfverhufvud fullt tillräcklig för det egna behofvet; lemna i flertalet län icke obetydligt tillfälle till försäljning. Brist omförmäles egentligen endast från de stora bruks- och sägverksdistrikten samt från rikets tre nordligaste län.		Knapp. Fodrets goda kvalitet och den flerstädes rika halmafkastningen hafva dock i någon mån utjemnat de missförhållanden, som uppstått efter den temligen allmänt felslagna höskörden.		I största delen af riket särdeles gynsamt. Endast undantagsvis har i vstra delarna af riket ostadig väderlek rådt; och från de tre nordligaste länen klagas delvis öfver ogynsamma skördeförhållanden och inträffad regnskada.					

Tab. N:o 2.

Beräknad skörd af säd och potatis år 1887.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
L ä n.	Hvete,		Råg,		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohvet.	Raps.	Potatis.
	höst-	vår-	höst-	vår-									
	K u b i k f o t.												
Stockholms län.....	431,800	—	1,338,600	—	614,700	3,215,500	644,600	264,200	18,000	95,400	—	—	3,765,900
Uppsala ".....	467,300	1,900	1,377,400	—	1,308,600	2,265,700	449,200	148,800	11,900	64,200	—	—	2,416,500
Södermanlands ".....	509,000	34,200	1,543,400	1,000	339,700	4,129,700	279,900	176,600	1,600	76,300	—	—	2,681,200
Östergötlands ".....	419,000	192,800	2,342,900	2,400	806,000	5,095,200	1,887,700	338,700	8,500	305,700	—	—	4,799,200
Jönköpings ".....	22,200	10,800	1,339,500	10,800	256,100	4,517,700	127,600	35,300	—	20,400	—	—	3,959,200
Kronobergs ".....	1,400	1,400	965,400	24,700	640,800	3,181,100	77,900	1,600	—	4,800	—	—	3,964,200
Kalmar ".....	186,700	12,200	2,221,700	1,800	1,102,900	3,191,800	41,700	58,100	200	51,700	1,850	—	4,177,200
Gotlands ".....	342,000	—	945,000	—	896,000	223,300	101,600	32,200	—	1,000	—	—	1,142,200
Blekinge ".....	99,200	700	965,500	42,700	293,700	1,504,800	106,100	29,200	200	27,200	700	—	2,603,900
Kristianstads ".....	519,500	3,000	2,529,700	93,700	1,449,400	4,052,700	1,572,800	104,200	35,400	25,200	1,300	—	7,489,900
Malmöhus ".....	1,156,200	1,000	3,226,700	2,500	4,663,800	6,985,900	3,594,100	391,100	5,500	125,700	2,200	7,800	6,715,300
Hallands ".....	124,400	68,800	1,231,000	43,800	374,000	4,331,300	303,300	19,300	22,700	5,100	5,550	—	2,628,600
Göteborgs och Bohus ".....	59,100	21,400	672,900	2,700	458,800	3,190,600	111,900	47,400	169,600	12,300	—	—	2,903,300
Elfsborgs ".....	56,300	59,300	1,341,100	79,400	230,900	6,711,300	165,600	77,500	12,100	22,100	—	—	6,696,900
Skaraborgs ".....	367,700	12,700	2,564,300	11,900	248,800	7,288,300	114,100	188,000	1,800	84,700	—	—	6,146,000
Värmlands ".....	29,800	18,800	1,383,000	—	87,800	3,758,400	72,600	29,900	—	3,600	—	—	3,990,700
Örebro ".....	178,400	37,100	1,199,400	1,900	214,100	4,055,100	81,900	78,600	7,100	30,000	—	—	3,864,700
Västmanlands ".....	331,200	2,100	1,175,400	—	336,300	3,872,100	46,900	136,500	—	11,200	—	—	2,140,900
Kopparbergs ".....	19,700	14,500	905,400	400	402,400	2,434,000	749,100	49,300	—	2,200	—	—	2,485,600
Gefleborgs ".....	5,400	3,900	328,400	—	1,004,700	1,477,800	263,800	72,200	500	—	—	—	2,753,200
Västernorrlands ".....	—	—	132,700	2,400	1,640,900	353,900	63,500	22,700	—	—	—	—	2,215,000
Jemtlands ".....	—	—	42,300	—	779,500	86,600	46,900	38,100	—	—	—	—	982,800
Vesterbottens ".....	—	—	22,600	2,800	997,800	76,000	11,800	—	—	—	—	—	929,200
Norrbottnens ".....	—	—	46,700	300	1,267,100	91,300	—	—	—	—	—	—	730,800
Rikets skörd år 1887 i kubikf.	5,326,300	496,600	29,841,000	325,200	20,414,800	76,090,100	10,914,600	2,339,500	295,100	968,800	11,600	7,800	82,182,400
" " " " i tunnor	845,440	78,830	4,736,670	51,620	3,240,440	12,077,790	1,732,480	371,350	46,840	153,780	1,840	1,240	13,044,830
Medelskörden åren 1877—1886: i kubikfot.....	4,263,300	323,370	26,418,400	319,230	21,011,410	72,564,000	8,509,130	2,304,250	381,960	1,081,220	13,920	27,350	67,970,410
i tunnor.....	676,710	51,330	4,193,400	50,670	3,335,140	11,518,100	1,350,660	365,750	60,630	171,620	2,210	4,340	10,788,960

R é s u m é.

Les renseignements annuels sur les faits de la statistique agricole en Suède sont fournis par deux méthodes. Les Sociétés agricoles des provinces publient (depuis 1865) des chiffres directement reçus des cultivateurs, entre autres sur la quantité de la semence ainsi que sur celle de la récolte; cette méthode est la plus ancienne des deux, mais on n'en peut publier les résultats qu'après l'expiration d'un an ou plus. A cause de cela nous avons introduit, depuis 1874, une autre méthode donnant des renseignements immédiatement après la fin de la récolte, bien qu'en chiffres approximatifs. Le calcul se fait de la manière suivante: la quantité ensemencée étant connue par les publications des Sociétés agricoles et les corrections nécessaires y ayant été apportées, on n'a eu besoin que de demander une appréciation des multiples des grains récoltés dans chaque baillage (au nombre de 525). Ces chiffres approximatifs, multipliés par la quantité de la semence, donnent les chiffres de la récolte.

C'est par la combinaison des résultats de cette dernière méthode avec les rapports des gouverneurs des provinces qu'on a pu dresser la présente relation, — la quatorzième de la série.

La récolte de 1887 d'après les rapports des gouverneurs a été censée *au dessus de la moyenne*. Le temps a été extrêmement favorable à la récolte, mais à cause d'une sécheresse continue dans presque toutes les provinces les provisions de fourrage sont très restreintes.

Le tableau N:o 1 résume les multiples des grains divers par provinces: col. 2 froment d'hiver, col. 3 froment d'été, col. 4 seigle d'hiver, col. 5 seigle d'été, col. 6 orge, col. 7 avoine, col. 8 méteil, col. 9 pois, col. 10 fèves, col. 11 vesces, col. 12 sarrasin, col. 13 colza, col. 14 pommes de terre. Les autres colonnes (15—25) contiennent les appréciations sur la récolte de lin, de fourrage etc.

Le tableau N:o 2 donne les quantités calculées de la récolte. Pour faciliter la comparaison, nous ajoutons aussi la moyenne des dix années précédentes:

Récolte.	1887.	Moy. de 1877—1886.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Froment (col. 2 et 3)	1,524,000.	1,184,800.
Seigle (col. 4 et 5)	7,895,400.	6,986,700.
Orge (col. 6)	5,341,400.	5,476,400.
Avoine (col. 7)	19,915,100.	18,900,700.
Méteil (col. 8)	2,856,700.	2,171,200.
Légumineuses (col. 9—11)	943,100.	980,400.
Pommes de terre (col. 14)	21,509,600.	17,799,100.

Le tableau Litt. A. contient, en pour-cent des grains récoltés, les relations entre la récolte de 1887 et la moyenne des années 1877—1886.

Les données sur le poids moyen des céréales récoltées sont renfermées dans le tableau Litt. B. Voici le poids par hectolitre:

	1887.	Moy. de 1877—1886.
de froment d'hiver...	79.9 kilogr.	77.5 kilogr.
" seigle d'hiver.....	73.5 "	71.6 "
" orge	64.6 "	62.8 "
" avoine.....	50.2 "	47.0 "
" méteil.....	55.2 "	54.9 "
" pois	80.4 "	77.9 "
" fèves	76.1 "	77.5 "
" vesces ..	74.6 "	73.4 "

Le poids total de tous les blés et légumineuses récoltés en 1878—1887 ainsi que leur valeur approximatif ont été:

	Kilogr.	Francs.
1878.....	2,088 mill.	342 mill.
1879.....	1,971 "	322 "
1880.....	2,195 "	360 "
1881.....	1,780 "	290 "
1882.....	2,289 "	374 "
1883.....	1,988 "	325 "
1884.....	2,249 "	368 "
1885.....	2,028 "	298 "
1886.....	2,220 "	272 "
1887.....	2,293 "	244 "

Nous ajoutons qu'à cause des prix baissants des blés on a dû évaluer les récoltes des trois dernières années à un prix moyen qui diffère de beaucoup de celui des années antérieures. En voici les chiffres:

1875—1884 5 couronnes par 100 livres suédois, ou bien 16.35 francs par 100 kilogr.				
1885.....	4.50 "	"	"	14.70 "
1886.....	3.75 "	"	"	12.25 "
1887.....	3.25 "	"	"	10.60 "

